

внутрішньою, а не зовнішньою, оскільки проект належить саме їм. Вони автономно вирішують, що та як робити, тобто в центрі навчальної діяльності студент, а не викладач.

Тобто, сьогодні існує чимало відкритих платформ, які з легкістю можна інтегрувати в освітній процес, вибудовуючи індивідуальну траєкторію шляхом створення на їх основі інтерактивних ігор, квестів та вікторин.

Було зазначено, що у період розвитку нових технологій не слід недооцінювати роль ігор на заняттях іноземної мови. Не зважаючи на той факт, що велика кількість педагогів вважають ігри просто розважальним видом діяльності, що забирає багато часу, ми вважаємо, що *їх використання у процесі вивчення мови має чимало переваг*:

1) Гейміфікований процес стимулює зацікавленість вихованців під час ігрової діяльності, що, в свою чергу допомагає їм бути мотивованими, оскільки бажання до навчання на емоційно-позитивному підґрунті стає сильнішим.

2) Застосування ігор на занятті з іноземної мови знижує рівень хвилювання реципієнтів, підвищує рівень впевненості у собі.

3) За допомогою ігор учасники переносяться у реалістичні ситуації, у яких вони усвідомлюють зв'язок мови із реальним життям, зокрема ігри сприяють активній участі студентів із вищим, так і з нижчими рівнями знань.

4) Ігри можуть використовуватись у будь-яких методиках навчання мови (читання, письмо, мовлення і слухання), дозволяючи застосовувати на практиці граматичні структури та лексику з даної теми.

5) Ігри заохочують до креативного та спонтанного використання мови, і сприяють активності студентів, створюючи середовище сприятливе для співпраці, та, розвиваючи навички саме критичного мислення.

Отже, потенціал гейміфікації надзвичайно широкоаспектний і потужний та не обмежується лише сферою освіти. Час інноваційних технологій та змін надає нам постійні виклики, змушуючи шукати нові форми та методи навчання. Викладачам стали доступні безліч додаткових ресурсів, які урізноманітнюють навчально-пізнавальну діяльність студентів.

Література

1. Кравець Н. С. Етапи створення гейміфікованої системи для використання в навчальному процесі ВНЗ. *Вісник Харківської державної академії культури. Серія : Соціальні комунікації*. 2017. № 50. С. 198–206.
2. Ткаченко О. Гейміфікація освіти: формальний і неформальний простір. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2015. № 11. С. 303–309.
3. Hutchinson T. Project English : student's book. Oxford : OUP, 1994. 112 p.
4. Kapp K. M. The gamification of learning and instruction: game-based methods and strategies for training and education. John Wiley & Sons. – 2012.
5. Werbach K. Gamification. *Coursera*. URL: <https://class.coursera.org/gamification-002/lecture>.

УДК 811.133.1+811.111]:(81'342.2:801.81):81'243]

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ СКОРОМОВОК ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК ЗАСІБ ДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ФОНЕТИЧНИХ НАВИЧОК НА ПРИКЛАДІ ФРАНЦУЗЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ

Ю. Д. Матюхова

У процесі оволодіння іноземною мовою важливими звісно ж є всі аспекти: письмо, читання, аудіювання та говоріння. Але, у більшості випадків, труднощами для студентів є саме фонетична складова мови. Через суттєву різницю у звучанні своєї та іноземної мови на початковому етапі вивчення важливо приділяти цьому чималу увагу та тренувати

мовленнєвий апарат. Дієвими в цьому випадку є скоромовки. Використання такого типу фонетичних вправ допомагає початківцям відтреновувати вимову та нарощувати темп мовлення. Тим ж, хто володіє мовою на достатньо високому рівні, вони слугують своєрідною розминкою.

Основними вимогами до вимови є фонематичність та швидкість. Фонематичність передбачає ступінь правильності фонетичного оформлення мовлення, достатню для того, щоб воно було зрозумілим для співрозмовника; швидкість — ступінь автоматизованості вимовних навичок, яка дозволяє учням говорити в нормальному (середньо-нормальному) темпі мовлення [2]. Викладач, в свою чергу, має коригувати вже наявні навички (фонетика рідної мови) у відповідності до тієї, яка вивчається, та додати в цей процес певні елементи вимови, що не є типовими для своєї мови. Французька в цьому плані є досить складною, адже їй притаманні звуки, яких в українській просто не існує. Наприклад французьке буквосполучення *eu* має вимовлятися як звук *oe*, щось середнє між українським *e* та *o*. На початковому рівні майже у всіх студентів виникають проблеми з вимовою. Але фонетичні вправи у вигляді скоромовок допомагають швидшому удосконаленню. Наприклад для відпрацювання вимови саме цього звуку існує легка та коротка скоромовка *Ma petite sœur pleure* (Моя маленька сестра плаче) чи *Cette fleur porte bonheur* (Ця квітка приносить щастя) для тих, хто тільки починає вивчати мову та *Claire cueille des fleurs et des feuilles tilleul* (Клер збирає квіти і листя липи) чи *Le jeune professeur Beurrier vient toujours à l'heure* (Молодий викладач Беррієр завжди приходить вчасно) для більш просунутого рівня. Також труднощі виникають з носовими звуками. Через те, що такі звуки відсутні в українській, мовленнєвий апарат не пристосований до їх вимови. Для формування таких навичок знову ж використовуються скоромовки: *Nous montrons notre salon* (Ми показуємо нашу вітальню), *Quels sont tes nom et prénom, mon garçon?* (Яке в тебе прізвище та ім'я, хлопчику?) *Gaston, prend un accordéon et joue une chanson pour ton oncle Othon* (Гастоне, візьми акордеон та зіграй пісню для твого дядька Отона) та інші.

Що стосується англійської, то вона теж має певні особливості не притаманні для рідної мови. Наприклад, диграф (буквосполучення з двох літер, що відповідає одній фонемі) *th* як дзвінкий, [ð] *this, there* або як глухий, [θ] *thin, healthy*. Його вимову можна удосконалити за допомогою скоромовки *Thirty three thousand people think that this Thursday is their thirtieth birthday* (Тридцять три тисячі людей думають, що цього четверга у них тридцятий день народження) чи *Whether the weather be fine, or whether the weather be not. Whether the weather be cold, or whether the weather be not. We'll weather the weather whatever the weather, whether we like it or not* [1] (Чи то погода буде гарна, чи то погода буде погана. Чи то буде холодно, чи то ні. Ми прийнемо погоду будь-якою, чи то хочемо ми цього, чи ні). Остання, через її риму, запам'ятовується краще і навіть зустрічається у вигляді пісні. У випадку дифтонгу *ee*, що читається як продовгуватий *i* ефективна скоромовка *I see a bee on a tree. I see Pete on the street* (Я бачу бджолу на дереві. Я бачу Піта на вулиці) через досить ритмічне звучання легка для запам'ятовування [1].

Часто, через не коректний підхід до вивчення скоромовки, цей процес перетворюється у довготривалий та складний. Варіант, коли текст просто починає зазубрюватись без ретельної та правильної підготовки є не зовсім вірним та дієвим. Для того, щоб скоромовка приносила користь і її використання не перетворилося на нудне і не веселе заняття, вчити (проговорювати) її треба в кілька етапів. Спочатку її потрібно просто прочитати, перекласти, щоб розуміти про що йде мова, адже завчати незрозумілий набір слів важко і не ефективно. Потім попрацювати над артикуляцією беззвучно, згодом можна її промовити пошепки. Після цього варто прочитати текст вголос, повільно і чітко. Лише після того як при прочитанні всі звуки будуть вимовлені правильно, без довготривалих пауз та помилок, можна переходити до нарощування темпу. Зазвичай після 3–5 разів швидкого читання її вже можливо запам'ятати. Згодом вже можна і попрацювати з різними інтонаціями для того щоб процес тренування став ще цікавішим [2].

Студенти досить позитивно ставляться до скоромовок. І оскільки останніх є досить велика кількість, то є можливість кожному давати різні в залежності від індивідуальних труднощів у вимові того чи іншого звуку. Важливо пам'ятати, що скоромовки – не єдиний дієвий спосіб у вдосконаленні фонетичних навичок. Лише у зв'язці з аудіюванням, читанням вони принесуть стовідсотково бажаний результат. Тому не слід всю відповідальність за правильну та красиву вимову при вивченні іноземної мови перекладати на них. Звісно не має бути і повної їх відсутності. Адже лише збалансованість всіх аспектів мови приведе до бажаного результату.

Література

1. Що таке дифтонги в англійській мові. URL: <https://learn-english.net.ua/poradu/shho-take-diftongi-v-anglijskij-movi-tablicya>
2. Як правильно розучувати скоромовку? URL: <http://www.megaznaika.com.ua/lyrics/yak-pravylno-rozuchuvaty-skoromovku/>
3. Ярошенко І. О. Навчання фонетичного матеріалу на початковому етапі вивчення англійської мови. URL: https://english-forever.ucoz.ua/blog/navchannja_fonetichnogo_materialu_na_pochatkovomu_etapi_vivchennja_anglijskoji_movi/ 2015-11-07-5

УДК 37.013.8

КОНСТРУКТИВНІ ТА НЕГАТИВНІ ФУНКЦІЇ ПСИХОЛОГІЧНИХ БАР'ЄРІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДОРОСЛИМИ

Л. В. Романюк

Процес навчання дорослих характеризується низкою суперечностей, зумовлених відмінністю соціального, вікового статусу і ролі учня; професійними і соціальними досягненнями і необхідністю спілкуватися з викладачем; невідповідністю загального рівня компетентності та низькою компетентністю в сфері іноземної мови, що вивчається. У процесі навчальної діяльності дорослих можуть виникати психологічні бар'єри різного порядку, в тій чи іншій мірі, що перешкоджають успішному навчанню. Традиційно проблема психологічних бар'єрів розглядалася в рамках спільної програми та соціальної психології. Протягом останніх десятиліть психологічні бар'єри стають предметом дослідження педагогічної психології, психолінгвістики та андрагогіки. Сьогодні виділяють **конструктивні**: індикаторні, стимулюючі, мобілізуючі і **негативні**: стримуючі, деструктивні **функції психологічних бар'єрів** в навчанні.

У процесі вивчення іноземної мови дорослими можуть виникати психологічні перешкоди які характерні для навчальної діяльності в цілому, так і спровоковані особливостями освоєння нової мовної реальності. Результати науково-теоретичного аналізу показують, що психологічні бар'єри можна розділити на 4 основні групи. В основу поділу покладена етимологія протиріч. **Макросоціальні бар'єри** обумовлені розбіжністю між постійним стимулюванням потреби у вивченні іноземної мови і відсутність повноцінної підтримки її забезпечення. **Мікросоціальні бар'єри** породжуються специфікою відносин найближчого оточення до ідеї освоєння суб'єктом іноземної мови в зрілому віці і особливостями взаємовідносин «дорослий – викладач». Суб'єктивні бар'єри викликані характеристиками сенсорних і пізнавальних процесів, що блокують ефективне сприйняття іноземної мови, специфікою мотивації, особистісними якостями і низьким рівнем психологічної готовності до освоєння іноземних мов. В останню групу можна віднести бар'єри, обумовлені психологічними характеристиками процесу навчання іноземної мови.

Грунтуючись на пріоритетних положеннях гуманістичної психології, які дозволяють в центрі освітньої активності поставити самого суб'єкта навчальної діяльності, правомірно головний акцент в подоланні і компенсації психологічних бар'єрів у вивченні іноземної мови